Bölcső

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	57.466.1-6.1-4
Gyár / műhely:	holicsi fajanszmanufaktúra
Készítés ideje:	1760 - 1770
Készítés helye:	Holics
Anyag:	fajansz
Technika:	áttört díszítés; fehér ónmázzal fedett; formába préselt
Méretek:	magasság: 67 cm hosszúság: 79 cm szélesség: 62,5 cm magasság (állvány): 66 x46 cm magasság (rózsa): 4 cm átmérő (rózsa): 8,5 cm átmérő (talapzat): 85 x 49 x29,5 cm

A bölcső három fő elemből áll: a középső, dobozformájú fekvőrész két, plasztikus díszítésű homloklappal zárul, melyek talpa ívesen kialakított. A bölcső formába préselt fajanszlapokból nyers állapotban került összeállításra, a homloklapok szintén préseléssel készültek. Szárítás, majd égetés után fehér ónmázzal öntötték le az elemeket, égetéskor a plasztikus részeken a máz kissé megfolyt, így vékonyabban fedi a cserepet. A homloklapokat fából készült szerkezet rögzíti a bölcsőtesthez: a kerámialapok két szélén menetes farudak helyezkednek el, melyekre fából esztergált fa anyacsavarok csavarhatók. A függőleges tartólapokba csúsztatható farudak végén egy-egy kézzel mintázott, kinyílt, máz felett purpurral festett rózsa. A bölcső fa posztamense a 19. század végén készült faragott áttörésű, csapokkal összeszerelt pácolt, politúrozott asztalosmunka. A kerámiabölcső a múzeum magyar fajanszgyűjteményének egyedülálló alkotása, formája és szerkezete megegyezik a Felvidéken készült későreneszánsz asztalosmunkákéval. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében őrzött darabhoz hasonló, festett bölcsőről ír Török Kálmán az 1917-es monográfiájában: "Osztroluczky Géza kastélyában van egy a falusi nép körében még ma is használatos alakú bölcső, mely holicsi fayence-ból készült, s a melyet mai tulajdonosa feleségének családjában valamikor gyermekringatásra használtak. Ezt a fehér ónmázas alapon művésziesen festett tarka virágok diszitik, s valószínűleg a XVIII. század hatvanas éveiből való."
(Siklóssy László - Török Kálmán: *Holics, Tata, Stomfa*. Budapest, 1917, p. 66.)

Irodalom

- Balla Gabriella: *Holics, Tata és Buda kerámiaművészete. A Kárpát-medence kerámiaművészete*. Novella, Budapest, 2009. - p. 28., Nr. 348.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - kerámia 22.
- szerző: Kybalova Jana: *Holitscher Fayence*. Deutscher Kunstverlag, München, 1970. - Nr. 79.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum